

ŐRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csikmegyei 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

Megjelenik: minden kedden.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 80 fill.
Egyes szám ára 16 fill. Nyitlár sora 40 fill.

Feloldó szerkesztő:

Dr. UJFALUSI JENŐ.

Főmunkatárs:

Dr. BUTAR BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Létz János hányvagyománya Csikszoredában, havá a háziratok hirdetések és előfizetések kiadóhivatal.

Hirdetések mérsékelt díjazással, megállapodás szerint.

Tábla.

Haragszunk némelyek a táblára. Hát persze! Szólj igazat és betörök a fejed! De hát az Istenté! — miért? hisz senkinek nem gázolunk a becsületében, senkivel nem személykedünk, csupán a véleményünket mondjuk elégyes ferdeségekről, teljes jóakarattal és igazi meggyőződéssel. Még a szellemességet sem vindikáljuk. Egyszerűen úgy írunk, hogy mi in d e n k i érteni meg. Hogy aztán egyesek sértve érzik magukat, az sem a mi hibánk! És ép ezért sem nem főlünk... sem le nem térünk...

No lám, mégis csak nem olyan drága a hus, ahogy azt a helybeli mészárosok árulták. Mert ime a butósági mészárszék hírére a marha-hus 1 korona husz fillérről előbb 88 fillérré, most pedig 72 fillérré szállt alá. Pedig sem a tukarmány, sem a marha nem lett olcsóbb! Éj mészáros urak, hát maguk karteleztek! ? Hat maguk még elhoz is értenek? Nem is tudtuk! Hanem most tanultunk és megjegyezzük jövőre. Az eddigiekért pedig büntetést érdemelnek. Es, ha mi volnánk a nagy közönség, büntetésül bizony nem is vásárolnánk önököt, hadd érezék önök is a kartelet hatását — egy eszeppel.

A Grécze s. December 5-én nagy temetés lesz. Temetés Grécze ur ó nagyméltóságának. Meghalt annyi lét után Csik és Gyergyó egyetértésének örökös akadályá. A kulturi gyors paripája legyőzte a nagy fátalságot s ledönti az egyenmértést, a viszálykodás, a feltékenység sok faszados válszáfát! Hála Istennek! Dieséret és tisztelet adassék pedig műholazoknak, kik bármily kis munkával is hozzájárultak Csikvármegye megerősítéséhez s jövőre boldogságához.

Azt írja a „Csikvármegye”, hogy mi „kollektív lap” vagyunk. Ugyan-ugyan! Hát már ezt honnan gondolja? Programunk, eddigi magatartásunk mindig 48-as függetlenségi volt. És ha a kis újjától szopta volna nevezett lap állítását, úgy figyelmeztetjük, ne koptassa meg tovább is azt a kis újját, hisz ma-holnap nem marad belőle semmi.

Kinek van igazja?

A szövetszertelt pártok uralma rosszabb, mint volt, — a volt szabadelvű párté. A löbbségre jutott függetlenségi párt a szövetszertelt pártok köpenybe burkolózva elcsikasztotta régi elveit. Szelben járja a táncot a bécsi nőtára, mint a régi híres mameluk csoport. Mert elve Ausztriától elváltan ide bent önálló gazdasági életet teremteni: 10 évre hozzájárulnia magát Ausztriához: mert elve, hogy közös költségeket nem szavaz meg, a kvótát 2%-kal felemeli. Mert elve, hogy a házszabályokat kisebbség parlamenti jogainak megóvása szempontjából a lehető legtágabb értelemben a kisebbség javára kell értelmezni, azokat horvátok nyakára szorítja. Mert önálló magyar hadsereget és önálló külképviseletet akar, két korrel szállítja az osztrák hadsereg, és az osztrák képviselők részére a pénz és a munició. Hat hol ilt a józanság? Hol a komolyosság? Bizhatunk-e a mai rendszerben, midőn kormányzati tényeinek egész vonalán az elvek és a tettek

minduntalan csapdossák arcul egymást. E nagy kérdések felett simak állanólóg a nagy temetés után a néhai szabadelvű pártnak még ki nem mult vétégtjai.

Harmize év állott rendelkezésükre, hogy azt a sok szépet és jót, a mit a mai rendszertől kívánunk, ök maguk megvalósítsák. Nem tudták. Sőt nem is akarták. Bolondították a nemzetet, hogy Ausztriával együtt élni, hozzá lenyíögözve lengődni. — lehet egyetlen becsvagyunk. Elvet csináltak a létező rosszából.

Önálló államiségünk kereteit nem tágilani, de szükíteni célozták, minden gondolatukkal. Dogma lett abból a kiegyezésből, melyet mint szükséges rosszatt ezelőtt 40 évvel a nemzet akkori löbbsége az akkori erőviszonyokat figyelembe véve elfogadott.

Nem értették meg, vagy nem akarták megerteni, hogy élni vágyó nemzet nem lincsolhatja sem gazdasági, sem külállamokkal szemben megnyilatkozó politikai létet semmiféle más államhoz, még úgy sem, ha különben a két állam érzelme barátságos is volna egymáshoz, annál kevesebb öly viszonyok között, mint a minőben mi éltünk 500 év óta Ausztriával — az ugynevezett kutya és macska házasságban.

Mégis folyton kalapálták össze ezt a természetellenes házasságot, ahelyett, hogy 30 éven át a teljes önálló állami életre készítették volna elő a magyar nemzetet.

S elhíhető-e nekik, hogy ök mánedzt az általuk hirdetett dogmához való ragaszkodásért tevők. Elhíhető-e nekik, hogy eszma hazafisághól törekedtek 30 éven át arra, hogy önálló államletüket lenyíögözék minden oldalán, ahelyett, hogy egy lincsolással is előbbre vitték volna.

Elhíhető-e nekik, hogy ök csupán hazafisághól kormányoztak 30 éven át, ugy, hogy ma, 30 év után, midőn ismét Ausztriával gazdasági és politikai fegyvereinket össze-mértük, eredményképen tapasztalunk kellett gyengeségünket.

Mert a nemzetek életében minden az erőviszonyoktól függ. Az erőviszonyok csak hosszas és fáradságos munka árán változhatnak meg. Ha tehát e tekintetben alig 2 év alatt a mai löbbség eredményt nem érhetett el, a híres régi rendszeré az érdem.

De hat nekik nem is eredmény, csak hatalom kellett. A hatalomért imádták az Ausztriával való közösséget. A hatalom bír-vágya esőkönyösítette meg öket a maradiságban.

Ilyen viszonyok mellett, midőn az új rendszer sürgette utánuk, lehetett-e pótolni alig két év alatt azt, amit elődeik 30 év alatt mulasztottak.

Az állami kormányzat hatalmas keretei nagy előkészület, hosszas, fáradságos munkát és küzdelmet igényelnek arra is, hogy csak a hátrahagyott gaz ellakaritassák.

Hát még mennyi munka, idő és vagyonszerzés kell az építésre?

De ha kitart a nemzet a mostani rendszer mellett, ugy a gaz ellakaritása után, — az építés következik.

Zalog erre a mostani vezérek becsületes hazafisága.

A nemzet bizik és vár.

= Országgyűlés. A képviselőház már napok óta az egyszakaszos javaslatot tárgyalja. Nemzetiségi részről jelentékeny felszólalások huzták a vitát. Csütörtökön Sztényeni államtitkár beszélt a javaslat mellett, kimutatva, hogy egyszakaszos javaslatokra volt már precedens. Bánffy Dezső is beszélt a javaslat ellen, de minden hatás nélkül.

A kiegyezés és bankkérdésben Beck báró, osztrák miniszterelnök mult héten nyilatkozott. A kiegyezést méltányosnak, igazságosnak tartja. A bankkérdésről pedig ezt mondta, hogy az önálló bank Magyarország néve kárral járna. Különben Ausztria is meg fogja érezni a különvált hátrányait. — E nyilatkozathól kitűnik, hogy egyfelől a bank különválasztása fáj az osztrákoknak, másfelől pedig, hogy a magyar kormány az önálló magyar bank felállításának jogát az ország kivánsága szerint megóvta a az osztrákok a különváltassai, mint biztosan bekövetkező eseménnyel számolnak.

Hagyjunk fel már a szatócs politikával!

II-ik cikk.

Most a csikszoredui piacér ügye a törvényhatóság asztalán van. — A törvényhatóságnak kell dönteni a felölt, hogy az ily kombinációval tervezett városi közér létesüljön-e ott, ahol azt a városi képviselőtestület egyhangú határozatával megvalósítani kívánja. Mert ezt a piacot a városüzával szemben fekvő „Csiky-utca” és a „Kossuth Lajos-utca” ban levő „Köhid” között elfekvő belsőterek helyén, mint Csikszoredu város természetes központján szemelte ki a városi képviselőtestület, úgy gondolkozván, hogy ezen területen létesített közér utcák nyitásával összekötethető hozatnék az Apafi Mihály és Vigadó-utakkal.

A jelenlegi telektulajdonosokkal folytatott egyezkedési tárgyalás után pedig bátran állíthatjuk, hogy ezen piacérül kiszemelt terület 150—200 ezer koronáért meg vásárolható, sőt ha a kisajátítási eljárást a város igénybe vonja 100—120 ezer K.-ért is megszerezhető. 200—300 ezer koronával pedig az előbb említett nagyszámú területből koros körül kiszukított belsőtereken annyi bérház volna építhető, amennyinek bérjovendelme mindezen tervek megvalósításán felvett törlesztéses kölcsön évi annuitását képes volna felezni. Olesó kölcsön mellett minden ráfizetés ki van zárva, mert a lakásokat épen a most uralgó és hovatavólag mindig fokozódó lakásínség miatt jó áron ki lehet adni. Hisz a mint tudjuk a pénzügyigazgatóság és a Csikszoreduhá áthelyezett somlyói gimnáziummal átjövő tanulóknak feltétlenül szükségük van jó lakásra, ugy, hogy a város által épített bérházakat ezen hivatal és kulturintózet hivatalnokai és tanári orók időre ellátják lakókkal.

Hát még a most nyomorúságos lyukakban senyvedő kisparások és kereskedők, vajjon nem örömet kapnának e az alkalomról, hogy a piac-teren levő üzlethelyiségekbe költözve egészé-üket és egzistenciájukat biztosítsák?

Es, ha még ezen feltevés és nagyon való-

szimulog bekövetkező számítási alap mellett sem tudni a város a felvett kölcsön évi annuitását a házbérvédelmekből fedezni, vajon mit veszít vele? Egy-két ezer korona hiányt semmi esetre sem rugna nagyobbra az az összeg, amit pótolni kellene.

De uram Isten! mi egy vagy két ezer korona évi több teher egy városnak akkor, a mikor ezzel szemben közteret létesített, beruházatot építtetett, lakás inaséget enyhített, lakosságot szaporított, foglalkalt teremtett, várost rendezett, szépített: azóval oly előnyöközött jutott, a melyekért évtizedeken keresztül törekedett és, ha fejlődni akar, törekedni is kell!

Nem vagyunk álmaldozók, nem építünk légvárakat s így azért a legrealisabbszámítások és többször megnáylt-vetett kombinációk alapján jelentetjük ki, hogy Csákszereda városnak a képviselőtestületi jelen ügyre vonatkozó határozat felsőbb hatóságai jóváhagyása oly érdeke, melyet minden józan gondolkodású főnek be kell látnia.

Hazánk felvirágozása azért halad oly esztelen lépésben, mert a magyar ember nem szereti a szövevényes dolgot, ez az üzleti spekulációhoz nincs szokva s így a nemzet gazdasági életében előforduló konjunkturákat olyanok használják ki, kik nem a nemzet testéből valók s a kiknél emlífogva összegyűl a vagyon, a pénz, míg a magyar ember és társadalom fokról-fokra szegényedik s idegenek karjai körül.

Még ezt az ellenvétést tehetnék, hogy erkölcsi testületeknek nem célszerű spekulációna fektetni tevékenységét.

Magunk is azon vagyunk, hogy rizikós vállalatokba egy erkölcsi testület ne bocsátkozzék.

Azonban a város említett terve nem rizikós vállalkozás.

A befektetett kölcsön pénzzel piacot teremt, házakat épít, tehát a befektetett tőke ellenértékétkorral megkapja ingatlanban, amely minden esetre meg fogja érni azt az összeget, amelyet érte adtak.

Hol itt a rizikó? Hogy a pénzkölcsön után kamatot is kell fizetni? S a várható jövedelem a kamatokat egészen, esetleg, nagyon rossz esetben, nem tudja fedezni!

Ez nem rizikó!
Ez legfőbbé egy pár % új közterhet jelent. De hát, ha tényleg be is következnék ez az eset, az senkinek baj, hisz az a sok előny, amelyhez a város jut, többszörösen ellensúlyozná.

Tehát ne menjünk meg a nagy számoktól mert a nagy számok összedetése, kivonása sem alapszik más tudományon mint a kis számoké.

Ha azt látjuk és halljuk, hogy X. Y. millió erdőségeket vesz, ne esodúkozzunk azon, hogy ugyan bizony, hogy mert valaki annyi pénzt befektetni, hanem kutsussuk azt valjon a megvásárolt erdőbe fekvő fa anyag hány köbméter tesz ki s ha ezt tudjuk kiszámíthatjuk, hogy bizony az a fakereskedő nem is adott sokat azért vagy azért az erdőért, mert a vételárból 4 vagy 5 korona esik egy köbméter fára, bolott a külföldi piacon 15 vagy 20 koronán értékesíti, tehát óriási nyereséggel. Sokszor még nem is az ő pénzével vásárol, mert csak a vétel és újbóli eladás közti különbségre számítva összekötetesét révén zíviesen kap ideiglenes kölcsönt. Az ilyen emberek aztán dúsoklnak a pénzben, csak nevetik a magyart, ki nem ismerve az üzleti életet csak amúgy és hétrét gonyed a ok millió hallatára.

Ne inponáljon tehát nekünk a sok millió, mert bizony nem is oly nehéz azt megkeresni ha van egy bizonyos ember és világlismeret.

Ne menjünk meg azon, hogy a város a piactér említett módon leendő megvalósítására 400-500 ezer korona kölcsönt kell igénybe vevény, mert hát csak a szám nagy, de a megterheltes semmi. A lakos közönség csak a nagy számot látja és megijed tőle, a szakember azonban csak mosolyog és hallgatva szemléli a meghatott arccat.

(Folyt. köv.)

§Kossuth Ferenc a kiegyezésről.

(Vége.)

A függetlenségi program érvényesülése.

A fentemlített vívmányok a függetlenségi programnak fokozatos megvalósításai. (Élénk helyeslés és tetszés.) A mai helyzetben a függetlenségi programnak egyszerre való megvalósítását talán főünk nem remélték. Azokkal, amiket most előadtam, bizonyítottam, hogy mi a kik a függetlenségi álláspontot képviselők a tárgyalások alatt,

helyt állunk a függetlenségi eszmékért, helyt állunk lelkiismeretesen és erősen előrevetjük a magyar államiságnak kiviasát (Éljenzés és taps.)

Keresztülvittünk olyan dolgokat, a melyek az eddigi osztrák közjogi felfogásnak likvidálását jelentik. (Éljenzés.) Tettük ezt abban a tudatban, hogy mögöttünk egy hazafias és céltudatos függetlenségi párt áll s különösen én, kire a kiegyezési tárgyalások alatt a köteleességjeljesítés sulya erősen nehezedett. Számítottam az én függetlenségi partomra. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) számítottam ennek tag és széles látókörére, számítottam arra, hogy be tudja látni, hogy nehézkörülmenyek között mennyit vívtunk ki az ország államiságának kidomhoritása terén (Lelekes éljenzés és taps.) Felemelt fővel mondták, hogy mindnyájan és mondhatom talán én, aki nagy részt vettem e tárgyalásokban, hogy ha valaha függetlenségi szempont erősen meg lett védve, úgy ez most volt, még pedig sok tekintetben diadalmaskodva. (Élénk helyeslés.)

Az igazság szempontjából meg kell jegyeznem azt a valóban örvendetes tényt, hogy a kormány azon nagy harcokban, amelyek a fent elsorolt vívmányok eredményezték, elfogadta a függetlenségi álláspontot és a tárgyaló miniszterek és magas hivatalnokok éppen olyan erővel és elhatározással védtek az említett függetlenségi szempontokat, mintha mindegyik függetlenségi képviselő volna. És tisztelt Barátim, engedjék meg, hogy a minisztereken kívül kiemeljek egy embert, aki a legnagyobb erővel tette ezt és ez Sztierényi József. (Lelekes éljenzés.)

A bank-kérdés.

Attérek most a pénzügyi részre. (Halljuk! Halljuk!) A pénzügyi téren létrejött megállapodásokat a miniszterelnök részletelesen kifejtette, de talán nem lesz felesleges erre nézve is egy pár felvilágosítással szolgálnom. (Halljuk! Halljuk!) Ki kell emelnem első sorban, hogy a bank-kérdésben a függetlenségi párt álláspontja teljesen érintetlen maradt és úgy a kormánynak, mint a törvényhozás elhatározásának szabadsága tökéletesen fentartatott. Ennél többet a függetlenségi párt a mai helyzetben nem követelhetett és a függetlenségi álláspont érvényesítése ilyen irányban tényleg óriási nehézségekben ütközött. Sokáig lehetetlennek látszott ez az érvényesítés, végre az utolsó napon sikerült. Megmondom nektek, miért foglaltam el ezt az álláspontot. (Halljuk! Halljuk!)

Azért, mert feltétlen szükséges volt az, hogy a bank-kérdés megoldása a mostani váms- és kereskedelmi szerződés keretéből kikapcsolassék, azért, mert ha ez nem történt volna meg, az osztrákok éppen úgy, mint a kvótaemeléstől, a bankközösségtől tették volna függővé a vámszerződés megkötését és mivel, mint jeleztem, óriási érdeke volt az országunk az, hogy a vámszerződés megkötessék, emlífogva azoknak, kik, mint én, feltétlenül bívei a magyar nemzeti önálló banknak, (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps) minden áron arra kellett törekedniök, hogy ez a kérdés kikapcsolassék és ne legyen hozzáfűzve olyan kérdéshez, amelynek megoldhatása valóságos életkérdés az országra. (Igaz úgy van!) Azt hiszem, itt bővebben nem szükséges immorálnom

Az értékpapírok adója.

Kijelentem továbbá, hogy kívütk, ami eddig tényleg nem volt elérhető soha, hogy a magyar állampapírok Ausztriában ne legyenek külön járadékadóval sújtva. E vívmány fontosságát megállapítja az, hogy a járadékadó az érték két százaléka és némely

esetekben tartományi és helyi adókkal együtt négy százalékra emelkedik. (Igaz! Ugy van!) Megállapítja továbbá ennek fontosságát az a körülmény, hogy Ausztriában a magyar állampapíroknak legjelentékenyebb része van elhelyezve. Ez a vívmány állampapírjaink értékét fogja emelni a pénzpiacra, ami viszont igen nagy visszahatással lesz az ország hitelügyére. (Hosszantartó, élénk helyeslés!) Ezt nem lehet eléggé hangoztatnom. Az egész világon minden hozzáértő elfogadja azt a tételt, hogy az államok hitelügye kifejezést nyer az állampapírok árfolyamában. Ha a magyar állampapírok árfolyamát növelni tudjuk, ha el tudjuk érni, hogy ugyanolyan értékűk legyen, mint az osztrák állampapíroknak, akkor Magyarország kifelé és annak következtében az olcsó pénzszerzés lehetőségét rendkívül emeltük. (Élénk helyeslés.) Felkiáltások: Ez igen nagy dolog!) Méltóztassék ennek a vívmánynak óriási fontosságát belátni. Igaz, hogy ez a vívmány benne volt a Széll-Körber-féle egyezményben, de papírosan maradt, mert sohasem lett törvénynyvé, most pedig remélhetőleg törvénynyvé fog válni Ausztriában.

A magyar blokk.

Rá kívánok mutatni az államadóssági járadék, vagyis az úgynevezett blokk kérdésére. Ez ügy oldatolt meg Magyarországra nézve, az osztrákok által támasztott és fájdalom a kiegyezésben közreműködött államférfiak által többlet-kévsébe elismert követelésekkel szemben, hogy kerek számban 50 millió tökemegtakarítás éretett el. Igaz, hogy annak a tökécsítésnek az ideje most nincs meghatározva és éppen ezért, mert nincs meghatározva, — illetőleg csak a véghatároló van meghatározva, — ha olyan lesz a pénzügyi helyzet, hogy az lehetővé válik, például hat hónap múlva, akkor megvalósulhat hat hónap múlva. S minthogy ez a pénzügyvetel az időpont tekintetében összeköthető az osztrák konverzióval és minthogy Ausztriának természetesen igen nagy érdeke, hogy a maga műve mielőbb létrejőjön, annak következtében ez erősen fogja segíteni a miénket is, úgy, hogy nem ad grekas kalendas van elhalasztva az ügy, hanem belátható időn belül birtokába jutunk ennek az 50 millió megtakarításnak.

A domaniális kölcsönt úgy rendeztük, hogy azzal évi 2,280.000 koronát takarítsunk meg. (Élénk helyeslés.) Ezek az eredmények nagyon jelentékeny mérvben kompenzálják azt az áldozatot, amelyet a kvótaemeléssel kellett hoznunk, azért, mert ezen áldozat nélkül a szerződés semmi szín alatt nem volt megköthető, az ország helyzete pedig feltétlenül kívánatossá tette a szerződés létrejöttét. (Igaz! Ugy van!)

A fogyasztási adók.

A fogyasztási adók terén is kompenzációni nyerünk: először az által, hogy ezen adókat önállóan állapítjuk meg, ami igen fontos dolog, tekintve, hogy budgetünk — fájdalom — igen növekszik és az államnak szüksége van arra, hogy jövedelmi forrásait növelhesse olyan módon, amelyen a polgárság legjobban tudja az adót elviselni. Ezé lött kénytelenek voltunk az osztrákok beleegyezését kérni, ha valamit e tércm tenni akartunk, ezentul megtehetjük egész szabaddal. Másodsor az utalási eljárásnak jobbkiszhasználása által legalább is egy fél millió korona több bevétele lesz az országunk. Alacsonyra számított ezt az összeget, mert vannak olyanok, még pedig kompetens emberek, akik négy millióra teszik ezt az összeget. Én csak félmillióra becsültem a több bevételt. Fontos vívmánynak kell tekintenem a függetlenségi párt szempontjából a surlax kérdésének megoldását. Ezzel a kifelé egy-séges vámhataron belül a vámhoz hasonló

belügyminiszterhöz a filterjesztetik. A társaság legalább havonta egyszer összeívetelt tart, akár a társas körben, akár vendéglőben, akár magánháznál. A tagsági díj tetszés szerint állapítható meg. A jövedelem a Székely Társaságé.
Vége.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérjük lapunk mindazon t. olvasóit, kik az előfizetési díjakkal még hátrélemben vannak, hogy a már megkúrdott postaküldeményen az előfizetési díjakat lehetőleg forduló postával beküldeni szíveskedjenek.**

— **A madéfalva-gyergyószentmiklósi vasút megnyitása** most már bizonyosan meglesz f. hó 5-én. Szterényi államtitkár Kossuth Ferenc ker. miniszter képviselése után több országgyűlési képviselő társaságában f. hó 5-én d. e. 8 órákor érkezik külön vonattal Csíkszeredába és a vasúti állomáson a vármegye nevében Fejér Sándor alispán, a város nevében Dr. Ujfalusi Jenő polgármester üdvözlők és kísérik, a esíkszeredai vasúti állomáson csupán tíz perczig tartózkodó államtitkár Madéfalvára és onnan Gyergyószentmiklósa. Az államtitkár és kíséretét vivő külön vonat d. e. 11 órákor érkezik Gyergyószentmiklósa, ahol az államtitkár az újonnan várossá alakult község nevében, üdvözlők és tisztelőtérre a Laurentius-szállóban diszkrét adnak. Öröm tölti el mindnyájunk lelkét, midőn látjuk és tapasztaljuk, hogy vármegyénk is ma-holnap belekerül a világiörgalomba s ép azért, midőn államtitkárát és minisztert unneplünk, halásán gondoljunk azokra is, kik ez aronmünknek, részben sziatén okozói: a nehéz munkát végző vasúti munkásokra is.

— **A létesítendő vármegyei szeretetház** javára rendezendő estély érdekében most folynak az előkészületek. Szeretett főispánunk jár elől jó példával s fáradságot nem ismerve, arra törekszik, hogy az általa kezdeményezett s vármegyénk érdekeit szolgáló szeretetház megvalósítása támogatására rendezendő ezen estély ügy érkelesi, mind anyagi tekintetben minél jobban sikerüljön.

— **Tanító gyűlés.** A esíki róm. kath. tanító egyesület felesiki főökköre november hó 26-án Csíkrákóson tartotta rendező őszi gyűlését. A majdnem teljes számban megjelent tagok meg előzőleg a körnek tavaszi jegyzőkönyvi határozata szerint, néhai Főispánulend Murányi Kálmán ker. főesperes felkínálvórt a helybeli plebánia templomban tartott gyűlést hallgatták meg. Rekvim után egy a tagok mint vendégek az iskolatermekbe vonultak, hol a helybeli tanítók tanítását figyelték meg, mely alkalommal Boeskor Ferenc ki Ferenc Tamás helybeli tanító tehetségé miatt helyettesítette H. osztályban a számtanból és Fodor Miklós V. osztályban a természetrajzból tanítottak. A tanítások befejeztével Ráduly Benjamin elnök üdvözölve a tagokot és a vendégeket a vendégek közt Dr. Baló István ker. tanfelügyelő urat, megköszönvén neki a szíves megjelenést, a gyűlést egy, a tőle megszokott szép beszéd kíséretében megnyitotta. Megnyitójában halásán emlékezett meg Nagym. Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter urrel, ki a tanítóknak fáradságos és tovises munkáját méltányolva, anyagiakban is támogatására sietett stb. Az elnöki előterjesztések és a mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után, tartalomban gazdag felolvasást tartott Fejér Dénes gymosolki tanító. Szavalt Király István Csíkmadarasi tanító. Gyűlés mindkét szereplő lelkes óvatóiban részese-sítette. Ráduly B. elnök tekintettel arra, hogy a Csíksztdomokosi iskola államosításával miután ezen iskolához mint új tanító kineveztetett, megköszönvén a kor bizalmát és maia való szeretetét az elnökségnél lemondott és egyáltal helyébe Ferenéz József esíkszeredai tanító njanlatba hozta, kit gyűlés egyhangú lelkes éljenzéssel nyomban meg is választott. Ferenc

József látva a körnek ezen örömeteljes megnyitkozását megköszönvén a bizalmat ugy a kir. tanfelügyelő urat, mint a ker. főesperes urat és a tagokat üdvözölve az elnöki széklet elfogadta. Ezután több kelbi ügy intéztetett el, s miután a tanítások zártkörű bírálatában mindkét tanítás teljesen sikerültnék minősítettet a gyűlés véget ért.

— **Halálozások.** 51 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt Szántó József vármegyei 1-56 aljegyző, ki majdnem egy negyedszázadon át szolgált a közigazgatást, melyet nálánál érdemesobb, kiválóbb ember alig töltött be. A vármegye lakóssága az uri pulótktól a szegény viskóig benne a jellemes, agilis és munkás egyént tisztelte, kit mindig ama szempontok vezettek a hivatalos székében, ahol az erős magyar érzést bámulatos fokéletességgel tudta egyesíteni a sokoldalú, képzett hivatalnok nézetével, hogy az érdem mindig a köteleesség teljesítése után kezdődik. Ezelőtt egy évvel vett rajta erőt a betegség. A füle kezdett fájni. Orvosai szerint rák fejlődött s noha a specialistákat is felkereste, a kimondhatatlan nagy fájdalom senki sem tudott enyhíteni, annál kevésbé segíteni, míg végre a Csíkszentimre községben lévő birtokán a halál megkönyorult rajta. Halálának híre széles körökben mély részvételellett s számosan felkeresték mindjárt a családját a nyugasztaló érzelmeik kifejezése végett. Mi magunk is, mint a sájtónak kiváló bajnokát, dolgozó társunkat gyászoljuk benne. A család a gyászról a következő jelentést adta ki:

Alólítottak mély fájdalommal tudatjuk a szeretett jó férj, édes apa, testvér, sógor és rokon esíkszentimrei Szántó József megyei 1-56 aljegyző, továb. hatóságú biz. tag és birtokos, f. hó 1-én d. u. 2 órákor hosszas, beketűréssel viselt szenvedés és a halálkötök szentségének ájtatos felvétele után, életének 51-ik, boldog házasságának 21-ik évében az Urban esüdesen elhunyt. Temetése f. hó 3-án d. u. fel 3 órákor lesz s lelkeért az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 4-én d. e. fog a esíkszentimrei róm. kath. templomban az Egök Urának bemutatott. Nyugodjék békeségben! Csíkszentimre, 1907. december 1. Sántha Julianna, mint özvegye, Árpád, József, László, Ilona, gyermekei. Özy, Sántha Józsefné, mint anyosa, Sántha Lajos, Albert, Gyula, Agnes férj. Dáner Ferenc és József, mint sógorai és sógorotnje, Szántó Zsófia, György, testvérei

Özy. Száva Kajetáné szül. Lukács Veronika életének 82-ik évében mult hó 28-án Csíkszépvizen elhunyt. Az elhunyt dr. Fejér Antal ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, ki az elhunytának veje volt és ennek neje, szület. Száva Margiton kívül, kiterjedt rokonság gyászolója.

— **Allandó a panas,** hogy a járdák télen járhatatlanok. Sok igaz van benne. A tél közöletével több oldalról fel is hívták a város rendőrkapitányának figyelmét, hogy a járdák tisztántartására nagy szigorral ügyeljen el, mintha bizony eddig is a szigor hiányában lett volna a baj. Pedig nem úgy van. A szigor ellenőrzés eddig is megvolt s mégis járdáinkon állandólag a nyaktörés veszélyének voltakunk kitéve. Hiába büntetünk, ha ez orvoslást gyökeresen nem kezdjük. A járdák járhatatlanságát nem annyira a járdára reá esett és arra reá taposott hó okozza, mint inkább a házak fedeléről és a esatornákból egyenesen a járdákra eső víz, amely hamarosan kemény jégzé fagy s eltakarítása már vagy lehetetlen, vagy csak a járda összevagdolásával lehetséges. Tessék tehát gyorsan intézkedni, hogy mielőtt még a tél beállana, az összes háztulajdonosok házuak az utra eső homlokzatát esatornával bíssák el, úgy azonban, hogy a víz levezető eső ne a járdára ontse a vizet, hanem a járdán keresztül vezet folyókába. Így talán még lenne járható járdánk.

— **Feilitzsch Arthur bárót kigyolozták.** Feilitzsch Arthur báró volt darabont minisztert a kolozsvári szabadvóműves pályahólyból kigyolozták.

A kigyolozásnak egyszerűbb formáját használták vele szemben, amennyiben a páholy elnökege levelet irt Feilitzsch Arthur bárónak, amelyben arra kéri, hogy többé a páholyt látogatásával ne szereneséltse.

— **Műkedvelői előadás.** December hó 1-én a Csíkszeredai iparos ifjusági onképzőkör juvára a Vízaló nagytermében jótékonyelű műkedvelői előadás volt. Az előadott darab címe „Az Árendás zsidó” énekes népszimű 3 felvonásbn. — Szép közönség hallgatta végig a buzgó szereplők által előadott darabot és sokszor tapasul jutalmazta a kiváló szereplőket, kik közül első rondú díesőret illeti Kovács Biriket, Darvas Béliát és nejét, Vákár Lajost, ki sikerült kupléival zajos tapsot aratott. A szindar előadása után zánomulatlanság volt, hol sok szép asszony és lány a késő hajnali órákig járta a esőrdiást és a keringőt. A műkedvelői előadás ugy anyagi, mint érkelesi tekintetben jól sikerült.

— **Régi függetlenségek.** Mostanában Kossuth Ferenénél járt egy helasi küldöttség, a melynek vezetője lelkes beszédében azt mondta, hogy a halasiak függetlenségek a világ teremtése óta...! E szerint valószínű, hogy Ádám és Éva halasiak voltak...

— **Affer a Radetzky-ünnepen.** A Radetzky-ünneppel kapcsolatosan kimos affer került nyilvánosságra. Ferenc Ferdinánd ugyanis észrevette, hogy a kormányt nem báró Beck miniszterelnök képviseli, mire a belügyminiszternek a következőket mondta: Mondja meg a miniszterelnöknek, hogy ma itt lett volna a helye! Lauger beszédében nemcsak Magyarországot, hanem Osztrországot is durván támadta. Igen kimos hatást keltett, hogy egy új olasz szvedelenről szónokolt. Az olasz nagykövetségén Lauger beszéde óriási felháborodást keltett.

— **Székely virtus.** Juhász Mihály esíkszmadarasi lakos vasárnap este ismeretlen tettesek által életveszélyesen megverettet. Tettesek után a karefalvi esendőrök nyomoz. Sértiet kihallgatása végett a vizsgálóhíró kiszállott.

APRÓSÁGOK.

Bemegy a esángó atyafi az újonnan választott jegyzőhoz.

Megszólítja: „Nagyságos ur!”

A demokratikus jegyző tiltakozik a cím ellen, hogy ő nem nagyságos ur. A esángó nyugodtan tovább folytatja:

„Nem bánom én akármí, egye meg a fene, hát nekem egy bizonyítvány kéne.”

Borzasztó — Ez a Haraszi borzasztó ember. — Miért? — Azt ajánlotta a feleségemnek, hogy szokjenek meg. — Ah, ez már mégis sok. — És képzelve csak, amikor a feleségem belemint, hát egyszerűen kijelentette, hogy csak tréfall.

Az illatos levél (Kaszárnyában egyik baka másikhoz): — Levelet kaptál a szeretődtől piattás? — Az ám — Illatos levélke, hogy ugy szagolsz hozzá? — Bizony! Libasült és káposzta volt benne

Szerkesztői üzenetek.

Dr. B. B. urnak helyett. Közleményét mint-hogy lapunk zártkörű érkeztet, csak jövő számbunkban közölhetjük.

B. B. urnak Utárszállás. Vett levele következőben tudomásul vesszük szerkesztőséginkhóly való kilépését s megjegyezni kívánjuk, hogy ideges természet soha sem vezet barátságna.

B. hadnagy urnak. Beküldött versét nem közölhetjük.

Van szerencsem a t. vevő közönség szíves tudomására adni, hogy

**VALÓDI MAGYAR GYÁRTMÁNYU
GYEREKJÁTÉK- ÉS DISZMŰÁRUK**

szép választékban érkeztek, melyeket a hazai cikkek fejlesztése céljából lezállított áron árnsítok el. Teljes tisztelettel

POTOTZKY PÁL, férfi és női divatkereskedő

Legújabb férfi és női divatcikkek. vászon, paplan, cipő és kőszruha raktár.

Legjobb minőségű Singer varrógépek. utazó és kézi kofferek, temetkezési cikkek raktára.

illeték szedését állapítottuk meg, illetőleg tartottuk fenn. Meg volt eddig is ez a jog, de csak papíron, most pedig meg lesz a nem papíron, hanem a valóságban, még pedig Magyarország javára. Meg kell itt megjegyezni, hogy a csak papíron koncedált cukor-surtax Ausztria javára szedettel volna be vagyis eddig az osztrák cukor után, amely hozzánk bejön, az osztrák kincstár hozott volna hasznot a magyar helyett. Most ha bejön az osztrák cukor, az engedélyezett 225,000 méterhátsán felül a s surtaxot a magyar kincstár fogja beszédni. Pedig nagy különbség, hogy az osztrák szedi-e be, vagy a magyar. (Élénk helyeslés.) (Halljuk!) Egy további vívmány, hogy míg Dalmáciában eddig csak a magyar liszt után szedettel fogaszlási adó, ami egyáltalán terhet jelentett a magyar magyar malom ipar számára, 1910 végetől kezdve ez az egyenlően verseny meg fog szünni, vagy pedig az osztrák liszt is egyenlően fog megadóztatni. (Igaz. Ugy van!)

Az annabergi csatlakozás.

A vasúti ügyekben utalok a miniszterelnök ur által a képviselőházban mondottakra, de azt hiszem, itt is szükséges bővebb felvilágosítást adnom. (Halljuk!) Ezen a téren a kivétel tekintetében teljes mértékben megóvta a magyar gazdasági érdekeket. (Élénk helyeslés.) Csupán a kassa-oderbergi vasútra nézve tartom szükségesnek kiemelni, hogy a porosz vasutakkal az eddigi egy csatlakozás helyett két csatlakozás lesz. A mostani hatvan vonal helyett huszonnégy óránként minimális kilencvennégy vonatnak a lebonyolítása biztosítottól szerződésileg. Erre nézve az osztrák kormány garanciát vállalt és mint hogy huszonhat vonal személyvonat, a hatvanból levonva a huszonhatot, eddig harmátnál tehervonat volt, ezennél megduplázzák a tehervonatok száma, ezennél halvenkeltő lesz a tehervonat. (Helyeslés és éljenzések.)

A hajózási ügyekre vonatkozólag a segélyezett folyóhajózási vállalatok paritásos eljárása biztosított az esetre, ha az érdekelt két vállalat saját forgalmára nézve egymás között megegyezik. Ezt nagyon fontosnak tartom azért, mert a magyar hajózási ügy Ausztria és különösen Bécs polgármestere részéről nagy vezzációnak volt kitéve. (Igaz! Ugy van!)

Az állategészségügyről csak annyit kívánok kiemelni, hogy a szabad forgalom teljes mértékben biztosított és a hazai borok védelmére a legmesszebbmenő biztosítékokat szereztük. (Élénk helyeslés.)

A kiegyezés mérlege.

Ha ezek után fel kell állítanom a kiegyezés mérlegét, úgy azt kell mondanom, hogy biztosítottuk gazdasági érdekeinket, megóvta az országot pénzügyi és gazdasági válságtól, azonfelül pedig igen jelentékeny közjogi vívmányokat értünk el. Mindezt nagy árat kellett adnunk, még pedig a függetlenségi párt szempontjából rendkívül terhes alakban, a kvótacémes alakjában. (Halljuk! Halljuk!) Megjegyzem, hogy maga a kvóta ellenkezik a függetlenségi állásponttal, a kvótát nem szavazta meg a függetlenségi párt soha, teljesen eltekintve attól, hogy ez kicsiny volt, vagy nagy és mikor és mennyire emellett. Most azonban ismeretes az a helyzet, amely a függetlenségi párt hazafiságát a legnagyobb mértékben igénybe veszi és amelynek folytán az alatt az átmeneti korszak alatt, melyre a koalíciós kormányzás alakult, olyan törvényalkotásokhoz is hozzájárul, amelyekhez elvi álláspontjából kifolyólag nem járult volna hozzá soha. Most is azzal a fentartással teszi azt, hogy az ország legváltásibb érdekeinek hozza meg ezt az áldozatot és hogy vissza fog térni

legtisztább függetlenségi álláspontjára, mi helyt az Áldozat meghozatala nem lesz többé elkerülhetetlenül szükséges. (Élénk helyeslés.)

Senki közülünk ne akarjon nálamnál jobb függetlenségi lenni és senki se akarja, t. barátaink, nálamnál jobban szeretni hazáját. (Leles éljenzések.) Mindez nevenemmel, lényemmel teljesen összeforrt. Én tehát át tudom érezni a függetlenségi pártunk nehéz helyzetét, midőn azért, hogy az országot óriási anyagi megrázkódtatástól óvja meg, kénytelen megszárazni a felemelt kvótát, de bízom eléggé a függetlenségi párt hazafiságában és a függetlenségi választók józanágában, hogy ne legyen kétes előtlen az eredmény. Ti meg fogjátok találni hazafiságtokban az áldozatkészséget, a melyért halás nektek és a mai függetlenségi pártunk a nemzet és a történelem. (Hosszantartó lelkes éljenzések és taps.) Egyébiránt az az ár, amelyet a kvóta felemelésével adtunk az anyagi vívmányokért és a függetlenségi felfogásnak számos, már jelzett kidomborításáért, visszatérül a penzösszegekben is, mint ahogy az a következő mérlegből kiténik. (Halljuk! Halljuk!)

A 2° kvóta kitesz 4,800,000 koronát. Az osztrák hajózási vállalatok szállítási adójának megszüntetése kitesz 350,000 koronát. Megszűnik ugyan a magyar hajózási vállalatok szállítási adója is, de ez a magyar kormánynak magyar vállalatokkal szembeni viszonya és itt nem lehet számításba. Ez tehát összesen évi 5,150,000 korona.

A cukor surtaxnál nem veszünk semmit, mert ami jött volna Ausztriából cukor, ezért a surtaxot Ausztria kapta volna. Ami azután esetleg jöhét, azt mi fogjuk kapni.

Vegyük már most az ellenértéket. A dománilis kölcsön meg a karitás kitesz 2,280,000 koronát, a fogyasztási adókból évenként az átutalási eljárás jobb kihasználása folytán szárazzik legalább 500,000 korona. A járadék adómentesség megszüntetése kerül Ausztriának legkevesebb számúva ugyanannyiba, mint a szállítási adó, vagyis 750,000 koronába. A blokknál a tökérték megtakarítás amely létrejön, mi helyt a hitelviszonyok megegyedik ezt a konverziót, kiteszi kerekén ötven milliónak 4°-át vagyis 2 millió koronát. Összesen kitesz mindez 5,530,000 koronát, a mivel szemben a passzív 5,150,000 korona.

Az előadott mérleg bizonyítja, hogy penzösszegekben sem képvisel tehernövekedést a 2° kvótacémes, mert megtérül, sőt több térül meg, mint ez az összeg. (Igaz! Ugy van!)

A párt vezérének felvilágosításai után lehetetlen a kiegyezést meg nem szavazni. A magyar világszerte híres józan észéről ez fogja most is vezetni és híres hazafiságáról, ebben fogja megtalálni az erőt arra, hogy teljesítse hazája iránt kötelességét.

Az országos függetlenségi és 48-as párt.

Székely Társaságok ismertetése.

Irtá: László Gyula.

(Folytatás.)

Az akadályokkal még küzd ez a szervezet, de ezek az akadályok nem elháríthatatlanok. Azon fordul meg a sorsunk, hogy a kormány is észreveggye ezt a társadalmi községet és ismerje el a társadalmi szervezetet szükséges nemzeti tényezőnek. Ha ez megtörténik, a Székely Társaságoktól holnapig nagyrá nőnek, mert az államnak és közigazgatásnak a tisztviselői is tömegesen belépnek a társaságokba. Velük a magyar társadalom egyszerre előre kap. Fajunknak kulturális és gazdasági felnyerésként kidomborodik, látható és érezhető lesz a közélet minden mozzanatában. Más szóval ha Erdélyben a magyar intellektuális erőt mozgásba hozni és irányítani leszünk képesek, akkor eljutunk odáig,

hogy a nemzetiségekkel egy uton találkoztunk a a lélek harcban is összemérhetővé tettünk. Ez a mérkőzés kétségát kizárólag ami javunkra kell, hogy eldőljön, mert a magyarságban az értelmiség számosabb s a kultúrális és gazdasági feladatokra való készületég sokkal nagyobb.

Mi csak abban vagyunk elmaradva, hogy szerveztelenek vagyunk, de ha szervezedünk mi is, ha hasonló természetű munkálkodunk, mint a nemzetiségek, akkor erősebbek leszünk.

Ennek a szerveztetésnek az utjának még az áll, hogy a magyar tisztviselői kar egészében tulajdonon tartózkodó és fontolgató.

Mindig fölfelé nő s onnan várja a biztatást és példaadást. De mert mentő magasságon áll közöttünk valaki, annál begombolkozottabb és annál diplomatikusabb, a közzellenire ránehezített valami érhétetlen lankasztó nyomás, mely fogva tartja az emberek.

A magyar hivatalnok kiark a társadalmi munkában való részvételét pedig nélkülözünk nem lehet, azért sem, mert ők igaz képviselői a magyar supremáciának s a közéletben oly tekintélyes erőt képviselnek, hogy magatartásuk mindenképpen hatással van a közszellemre. Ezt a tisztviselői kart megszabadítani a lévsen értelmezett pragmatika nyomása alól, elsőrendű feladat s e részben a kormánynak kell megnyugtató felvilágosítással segítségre jönnie.

Ha ez megtörténik — ismerlem — a magyar társadalom Erdélyben erőre kap. Legjobb erők a társadalom és nemzeti munkában részt fognak venni. Nem lesz olyan, aki ez alól kivonja magát, mert a szervezet új teret fog nyitni az egyém tehetségnek és ambícióknak is kizselyesült munkakörben való érvényesülésre.

Egy dologgal mindenképpen számolnunk kell. Azzal tudniillik, hogy amit Bethlen István gróf mondott: Mi vagyunk az utolsó generáció, mely Erdélyt megmentheti. Szálljon magába minden magyar ember s akinek lelkiismerete ez a megdöbbentő jóvedőles fölírta, ne tekintse, hogy ur vagy paraszt, kője félre az ostoba előítéleteket, fogjon össze minden magyar a mentő munkában.

Ha ezt a társadalmi szervezetet sikerül fönt és lent megérintni, akkor még egy kötelező hátrul a társadalomra, tudniillik pézsalapot kell teremteni. Eddig az akció munkái többnyire maguk teremtették elő az apró anyagi szükségleteket. Erre többé képesek nem lesznek. A nemzeti munka kifejlesztéséhez anyagi forrás is kell. Ami hátunk mögött nem állnak a pénzintézetek, mint a nemzetiségeknél. Nincs mire támaszkodjunk, már pedig anyagi erő nélkül csak félmunkát végezhetünk. A földet ezután is kihúzzák a lábunk alól. Teremtünk kell egy nagy nemzeti alapot a magyar nemzet önkéntes adományaiából.

A Székely Szövetség anihelyt a társadalmi szervezkedés sikerrel befűzését nyor, hozzákezd az adomány gyűjtéshez is.

Vagyis először szervezedünk s mikor olyan laborát gyűjtöttünk össze az önkéntes nemzeti munkásoknak, hogy az akció állandóságot és sikerét biztosítottunk látjuk, csak akkor fordulunk a nagyközönség anyagi támogatásáért. Mert biztos alapokra kell építenünk és kiforrottnak nemzeti közvélemény mellett a nagy munkába kezdenünk.

Tudnivalók.

A Székely Társaság megalkatható minden községben, hol legalább öt, az eszme iránt érdeklődő magyar ember van. Ot ember is, ha összetart és egyetértéssel működik, erőt képvisel. Tenni való, megoldásra váró kérdés minden községben van. Fajunknak fejlesztését és a közállapotok rendezését lelkiükön viselő mazzafiak mindig találunk megbeszlni és javítani valóit.

A Székely Társaságok munkálnak a nép erkölcsi, anyagi és szellemi jólétének fejlesztésén, a kivándorlás megakadályozásában. Hatálosan szolgálják a kormánynak közzgazdasági és kulturális akcióit, érvényesülni segítik a székely kirendeltség, a kereskedelmi és iparkamarák, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, Kárpát Egyesület, Gazdasági Egyesületek és minden jóakarattal felénk forduló ténylező törökveszt. Más szóval érintkezési pontok szolgálnak a segítő akcióban is. Minden magyar teljesítse emberi és hazafini kötelességét.

A megalkult Székely Társaság elsőnek alapszabályt készíti el. A mintaalapszabályt a Székely Szövetség Marosvásárhelyről megküldi. Az alapszabály a helyi viszonyoknak megfelelően módosítható. Megerősítés végett a m kir

9166—907. ai. szám.

Pályázati hirdetés.

Az ujonan rendezett tanácsu városná alakult Gyegyo-Szentmiklóson betöltendő, alábbi állásokra pályázatot hirdetek, egy-nint:

1. Polgármesteri állásra, 3600 korona fizetés és 500 korona lakbérrel.
2. Rendőrkapitányi állásra, 2400 korona fizetés és 400 kor. lakbérrel.
3. II. tanácsosi állásra, 1200 korona fizetéssel.
4. Pénztárnoki állásra, 1400 korona fizetéssel.
5. Számvevői állásra, 1200 korona fizetéssel.
6. Ellenőri állásra, 1200 korona fizetéssel.
7. Adótisztviselői állásra, 1000 korona fizetéssel.
8. Ügyészi állásra, 600 korona fizetéssel.
9. Törvényszéki állásra, 2600 korona fizetés és 400 korona lakbérrel, fűtés, világítással.
10. Alkalmazotti állásra, 600 korona fizetéssel.
11. Törvényszéki állásra, 1000 korona fizetéssel.
12. Kötőfelügyelői állásra, egyenként 200—200 korona fizetéssel.
13. Végrehajtói állásra, 800 korona fizetéssel.
14. Művezető elektrotechnikus állásra, 1800 korona fizetés, 300 korona lakbér, vagy természetbeni lakással.
15. Szerelői állásra, 1200 korona fizetéssel.
16. Három irnoki állásra, melyek közül a műszaki irnok 1000 korona, a más kettő 800—800 korona fizetéssel.
17. Négy szülésznői állásra, egyenként 120—120 korona fizetéssel.
18. Faiskolakezelői állásra, 480 korona fizetés és természetbeni lakással.

Ezen állások a rendőrkapitányi állás kivételével a később kitűzendő tisztújító széken az 1886. évi XXII. t.-cz. 69. §-ában írt követelményeknek megfelelően, választás után fognak betölteni.

A rendőrkapitányt pedig a főispán ur fogja élethosszját kinevezni.

Az egyes állásokkal járó főbb teendők és minősítési kellek az 1886. évi XXII. t.-cz. és a város szervezési szabályrendeletében vannak körvonalazva.

Felhivom mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegozott, sajátkezűleg írt, születési anyakönyvi kivonattal, végzettségi bizonyítvánnyal, korábbi foglalkozást és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanúsító okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám az 1907. év december hó 17-ig be-

zárólag annyival inkább adják be, mert a később beérkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Csikszereda, 1907. november 20.

Fejér Sándor,
alispán.

Szám 632—1907.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bír. végrehajló ezennel küzhírre teszi, hogy a csikszeredai kir. járáshírbőség az 1907. évi V. 37/3. számú végzés blytján Dr Györgypál Domokos ügyvéd által képviselt Merza Rezső helyi lakos végrehajlati részére Keszey Béla városfalvi lakos végrehajlati szovendők ellen 120 koron kivétel s bír. erejű elrendelt kielgítési végrehajlati blytján alpereseti feloglat és 744 koronára becsült ingószögök a csikszeredai kir. járáshírbőség 1907. évi V. 37/3. számú végzésével a további eljárás elreui delterven, annak az alap és felloglatlanok követelése erejű is, a mennyiben azok kielgítési jogot nyertek volna, a végrehajlati szovendők lakásán Csikváralattalya közsegelen beendő megtartása határidőül 1907. évi december hó 9-ik napján delután 2 órája kitűztek, a mikor a bíróság feloglati ingók és pedig: szobabeli bútorok, bolti berendezések és árucikkek stb, stb a legelőkelte jogorvosok közpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivom mindazokat, kik az elővezetendő ingóságok vételáráhól a végrehajlati követelését megelőző kielgítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglaltat korában eszközöltetett volna ez a végrehajlati jogszövegükből ki nem tűnik, hogy előbbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött-vel írásba beadni, vagy pedig szíval bejelenteni el ne mulasztassák, mert különben csak a vételár fölélegre fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1907. évi november hó 20-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bírósági végrehajló.

Szám 11443—1907. trvaski.

Árverési hirdetés kivevona.

A csikszeredai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság küzhírre teszi, hogy Zsigmond Antal és Gidró János és Gidró János koretalvi lakos végrehajlatioknak Karda Imréné szül. Gidró Mária, kiskoru Gidró András, Péter, Borbála, Gergely Rozália, képviselve öze, Gidró Andrásné gyám által, Zsigmond Antalné szül. Gidró Zsuzsa és Ferencz András koretalvi lakosok végrehajlati szovendők elleni 131 korona 50 fillér tá követelése és járuléka iránti végrehajlati ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő Körtalva község határon fekvő, a koretalvi 54. sz. tjkvben írt A + 311. hrsz. alatti kerte 20 koronában, 375—376. hrsz. alatti kerte 31 koronában, 1700. hrsz. alatti kaszálóra 56 koronában, 1731, 1732. hrsz. alatti kaszálóra 15 koronában, 3308, 3309. hrsz. alatti szántóra 9 koronában, 3465. hrsz. alatti szántóra 5 koronában, 3519. hrsz. alatti szántóra 9 koronában, 3529, 3530. hrsz. alatti szántóra 28 koronában, 4313. hrsz. alatti kaszálóra 7 koronában, 4442, 4443, 4444. hrsz. alatti szántóra 21 koronában 4543a, 4544, 4545. hrsz. kaszálóra 27 koronában, 4599. hrsz. kaszálóra 8 koronában, 4908. hrsz. alatti szántóra 10 koronában, 4973, 4974. hrsz. alatti szántóra 30 koronában, 5011, 5012. hrsz. alatti szántóra 18 koronában, 5435. hrsz. alatti szántóra 6 koronában, 6852/2. hrsz. alatti szántóra 7 koronában, 4907/2. hrsz. alatti szántóra 24 ko-

ronában, 2432/1. hrsz. alatti szántóra 18 koronában, 1733. hrsz. alatti kaszálóra 12 koronában, 1867. hrsz. alatti kaszálóra 18 koronában, 559. hrsz. alatti faház udvarra 1200 koronában, 3969. hrsz. alatti szántóra 26 koronában, 7439, 7440. hrsz. alatti szántóra 55 koronában, 4907/1. hrsz. alatti szántóra 4 koronában; a 361. rez. alatti 19 hold 518 [ ]-ül küzhelybeli jutaleknek végrehajlati szovendők jutalékára 700 koronában, a koretalvi 1122. sz. tjkvben írt, A + 1. rez. 1701/3. hrsz. alatti kaszálóra 18 koronában, 2. rez. alatti 524 [ ]-ül területi küzhelybeli jutalékra 7 koronában; a csikmadarasi II. R. 826. sz. tjkvben A + 1. rez. alatti 50 hold 1415 [ ]-ül területi küzhelybeli jutalékból végrehajlati szovendők illető jutalékára 2500 koronában; a csikmadarasi II. R. 1680. sz. tjkvben A + 1. rez. alatti 1380 [ ]-ül területi küzhelybeli illetményre 9 koronában megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi január hó 24-ik napján delelőtti 9 órakor Körtalva és tartoztatóg delután 3 órakor Csikmadaras község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árón alul is eladatni fognak.

Árverezési szavalkozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%át közpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3433. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-es értelmezésében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazoglatatni.

Kelt Csikszeredán, 1907. évi november hó 16-ik napján.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint tjkvi hatóság.

Geczi Béla,
kir. tzkvi bír.

Csikszereda városban egy emeletes kőház hozzátartozó kő meléképületekkel elutazás miatt szabalkézhől olesó áron eladó. Bövebbet a kiadóhivatalba.

Üzlethelyiség változtatási

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy

ÓRÁS-ÜZLETETEM

a postaépület mellé helyeztem át s be rendeztem mindenféle fall, ébresztő és zsebbeli órákkal.

Órajavításokat a legrövidebb idő alatt, jótállás mellett végzek a legutá nyosabb árak mellett.

Szíves látogatást kérve, maradtam

Csikszereda, 1907. évi december hó.

Szolgálatkész tisztelettel

1 - * SZALKAY DEZSŐ, órá-

KARÁCSONYI OCCASIO ELADÁS.

A T. KÖZÖNSÉG SZIVES FIGYELMÉBE!

Számolva a jelenlegi gazdasági viszonyokkal, indittatva érzem magam a raktáromon lévő összes árucikkek árát, a jelen karácsonyi idény tartamára mai naptól feltűnő olcsóra leszállítani. — Köz ismeretes cégemnek ezen elve, hogy csakis első minőségű árukat vásárolok, ennélfogva a fenti előnyön kívül az anyag tekintetében is óriási különbség van áruim, vagy pedig holmi idegenek által hirdett és mintázott cikkek között. Továbbá megtekintésre méltó a kizárólag csakis magyar gyártmányu **GYERMEK-JÁTÉK** kiállításom, mely cikkek szintén a legszolidabb, szabott árak mellett lesznek eladva.

A t. közönség szives látogatását kérve,

kiváló tisztelettel

1 - 5

MERZA REZSŐ, női- és férfi-divatüzlete Csikszeredán.

Az

„Agrár Takarékpénztár p. t. Marosvásárhely”

csikszeredai fiókjintézete

elfogad ez időszertint **takarékbetéteket 5% kamatozás mellett.** A 10%⁰ tőkeamat adót az intézet sajátjából fizeti.

Csikszereda, 1907. november 15.

2-5

Az igazgatóság.

Szám 1431-1907. mj.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a vármegyeház emeleti részének felső padozatából kikerült s a vármegyeház udvarán leraktározott Stakatur fák **folyó évi december hó 4-én délelőtt 9 órakor** a vármegye magánjavai igazgatóságának iroda helyiségében (varmegyeház) a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés ellenében nyilvános szóbeli árverésen elfognak adatni.

Csikvarmegye magánjainak igazgatósága.

Csikszereda, 1907. évi november hó 26-ik napján.

Dr. Csiky József.

igazgató.

Sz. 495-1907. rki.

Pályázati hirdetmény.

Csikszereda város tanácsánál 1908 évi január hó elsejével több rendőri állás lévén betöltendő, azokra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állással évi 576 korona készpénz fizetés és természetben kiszolgáltatandó egyenruházat jár.

A rendőri állást elnyerni óhajtok kéremüket alulírott rendőrkapitányhoz **december 15-ig** nyújtsák be.

Csikszereda, 1907. november hó 27-én.

Kovács János.

rendőrkapitány.

1-2

JAKAB JÓZSEF,

polgári és egyenruha készítő
Csikszereda, Fötér.

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy férfitiszabó üzletemben minden időnyre a legszebb és legjobb hazai gyártmányu

gyapju és kamarn szövetekből

nagy raktárt rendeztem be, melyekből a legesinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. Nemkülönbön nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is elvállalom katonai, vasúti és egyéb egyenruháknak a legrovidebb idő alatt való elkészítését is.

Ajánlom továbbá a nálam raktaron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

Singer-féle varrógépeket.

melyeket gyári áron hozok forgalomba, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre. — Ugyszintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellekek, u. m. szjak, olajozók, csavarhuzók, hajók stb.

Becses pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

JAKAB JÓZSEF.

Szám 2018-907. ki

Pályázati hirdetmény.

A folyó évi december havában megtartandó városi általános tisztújítás alkalmával betöltendő és választás alá eső városi tisztviselői állásokra ezennel pályázatot hirdetek és pedig:

1. 2400 korona fizetéssel és 600 korona lakbérrel javadalmazott polgármesteri állásra.
2. 900 korona fizetéssel javadalmazott I-es városi tanácsosi és város gazdai állásra.
3. 800 korona fizetéssel javadalmazott II. városi tanácsosi, pénztári ellenőri és közgyámni állásra.
4. 1000 korona fizetéssel és 300 korona lakbérrel javadalmazott városi pénztárnoki, földadó nyilvántartói állásra.
5. 200 korona tiszteletdíjjal javadalmazott városi tiszti ügyészi állásra.
6. Végre az elősorolt állások betöltésével esetleg még megürülendő egyéb állásokra.

Pályázók kérvényeiket szabályszerűen felszerelve **folyó évi december hó 12-ig** hozzám amnyival is inkább adják be, mert a későbbben beadottak figyelembe nem fognak vétetni

Csikszereda, 1907. évi november hó 19.

Dr. UJFALUSI JENŐ.

polgármester.

2-3

A KIMPER „RÉPÁTI GYÓGYSAVANYUVIZ”

forráskelölésége tisztelettel tudatja, Csikszereda város és vidéke fogyasztó közönségével, hogy közkedveltségnek és általános elismerésnek örvendő asványvizét naponta friss töltésben hozza forgalomba

Láda vételnél előnyár!

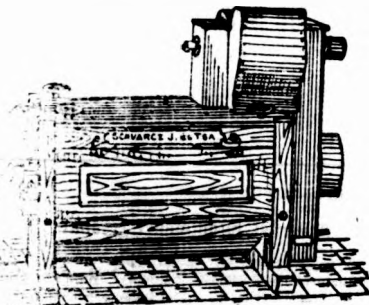
Főraktár: **NAGY GYULA** kereskedése
Csikszereda.

41 52

HIRDETÉSEK

mérsékelt díjazás mellett felvétetnek

a kiadóhivatalban.

DARIUS

Hántoló- és hegyező-gép.

Törvényesen védett **uj fekvő szerkezettel**, munkaközben szabályozható surlaköpennyel és surla-verőkkel.

Nélkülözhetetlen főképpen vámmalmokban és minden olyan malomban, ahol egymásután többféle gabona kerül feldolgozásra, mert a surlaköpeny bármikor rögtön szabályozható szükséghez mérten, munka közben is. — Egyetlen más hámozógépnek sincsen meg ez a tulajdonsága.

Referenciákkal, árlappal, ajánlattal és gabonapróbákkal szívesen szolgál:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár. BUDAPEST. V-ik kerület. Váci-körút 26. szám.

Képkerekek nagy választéka!

A közönség szives figyelmébe!

A nagy közönség szives figyelmét felhívom nagyválasztéku képkerekeimre és olcsó üvegezésemre. — Elvállalom

EGÉSZ ÉPÜLETEKNEK ÜVEGEZÉSÉT,

bármily fajta és nagyságu üvegekkel — Tehát ne mulassza el senki meglekinteni, a m. kir. törvényház mellett üzletemben a szebb-nél szebb és minden **KÉPKERETEKET** mielőtt azt másutt eligenyeket kielégítő készíttetné, amit olcsón és gyorsan állítok elő.

Teljes tisztelettel:

KARDA GYULA.

Üzv. **KARDA LAJOSNÉ** italmérésében kaphatók: jó **külföldi borkok, likörök, a legfinomabb teák s tearumok**, amiket szolid árak mellett hozsát forgalomba.

Mindenki, aki nálam legalább husz koronára vásárol, egy életnagyságu képet kap. Csupán három koronát kell fizetni a passa-portuét.

Olcsó és pontos kiszolgálás!

Ingyen képi - ingyen képi!

Szolid árak. Pontos kiszolgálás!